

Slægts-Tidende

for
Trekantområdet

Udgivet af Trekantområdets Slægtshistoriske Forening

Nr.: 3

Marts

Sæson 2004/05

Bestyrelse

Formand: Jesper Ratjen, Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding.
Tlf.: 75518063. Email: j.ratjen@stofanet.dk

Næstformand og Webmaster: Kjeld Buhl, Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia. Tlf.: 75929256. Email: rk.buhl@mail.dk

Kasserer: Tommy Hansen, Islandsvej 1, 5500 Middelfart.
Tlf.: 64414977. Mobil: 55224824.

Sekretær: Leif Horsmark, Tunøvænget 13, 5500 Middelfart.
Tlf.: 64414456. Email: Leif.Horsmark@stofanet.dk

Bibliotekar et kontor: Inger Madsen, Dronningensgade 33, 7000 Fredericia.
Tlf.: 75927304.

Moccamester: Jørgen Nissen, Nørre Voldgade 58 1.TH, 7000 Fredericia.
Tlf.: 76200450. Email: jmnissen@mail.dk

Arbejdende suppleant: Ruth Buhl, Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia. Tlf.: 75929256. Email: rk.buhl@mail.dk

Arbejdende suppleant: Karsten Thomsen, Egeskovvej 33, 7000 Fredericia.
Tlf.: 75934590. Email: e-k.thomsen@get2net.dk

Møder afholdes den 2. mandag i månederne september – april og ofte i samarbejde med Fredericia Folkeuniversitet (FU). De begynder kl. 19.15 og afholdes på LOKALHISTORISK ARKIV, Frederik III's Vej 6, Fredericia. Mødelokalet er åbent fra kl. 18.30, således at der er lejlighed til slægtssnak og til at benytte foreningens bibliotek. Møderne indledes med "medlemmernes 10 minutter", hvor der kan fortælles om gode oplevelser, givtige kilder, læses op, gives tips o.s.v.. Udlån fra foreningens bibliotek sker i forbindelse med møderne. I forbindelse med møderne vil der altid være hjælp at hente til tydning af gotisk skrift eller ideer til at komme videre. Kaffe/te "ad libitum": 5 kr..

Medlemskab (incl. abonnement på "Slægts-Tidende" og "SLÆGTEN") pr. år: 180 kr. – par: 240 kr. GÆSTER ER VELKOMNE. Gæstebilletter à 35 kr. pr. foredrag.

Gør som Søren Sold!

»Mange bække små, gør en stor å«, stod der i min skolesparemærkebog i 1950'erne. Det handlede selvfølgelig om at gøre som Peter Spar og ikke som Søren Sold. Når ordsproget bringes på bane overfor slægtsforskere er moralen egentlig den modsatte. Vi skal gøre som Søren Sold: Bruge en masse tid og øse ud til andre af vores erhvervede viden. Det lidet, vi måske synes, vi kan bidrage med, kan netop være den sten, som en anden mangler for at fuldende et bygningsværk, som vi sammen kan betragte. En "win-win"-situation, som det hedder på moderne dansk. Det er NU, det er tid at øse ud og siden høste udbytte! -

Så er det tid at indsende indlæg til Hvem Forsker Hvad 2005

Hvem Forsker Hvad har siden 1969 bragt tusindvis af efterlysninger fra et utal af danske og udenlandske slægtsforskere, og mange kontakter er blevet knyttet via dette nyttige opslagsværk.

Send et indlæg til årbogen. Det er helt gratis!

Der er mange muligheder for, hvordan man kan lave indlæg i Hvem Forsker Hvad – men også nogle faste regler der skal overholdes. Savner du inspiration, så prøv at læse et par af indlæggene i Hvem Forsker Hvad 2004. Bagest i Hvem Forsker Hvad finder du også en udførlig skrivevejledning, som du bør læse. Dit indlæg må højst fylde 1.000 tegn. Er det større, er vi nødt til at skære det fra, der er for me-get. Det vil altid ske fra den nederste ende. derfor – start med det der er vigtigst.

Deadline og omfang

Der er to deadlines til Hvem Forsker Hvad 2005. Hånd- og maskinskrevne indlæg skal være redaktøren i hænde senest 15. marts 2005. Indlæg, sendt pr. e-mail eller på diskette, senest 1. april 2005. Redaktionen opfordrer alle, der har mulighed for at sende deres indlæg via e-mail eller diskette, til at benytte sig af disse mulig-heder. Det gør det hele lidt nemmere og du modtager straks en kvittering for modtagelsen.

Indlægget sendes til

Hvem Forsker Hvad's redaktør Beth Jeppesen. e-mail: info@hvemforskerhvad.dk. Du kan læse mere om Hvem Forsker Hvad på hjemmesiden: www.hvemforskerhvad.dk

Abonnér:

Fordi du sender et indlæg, binder du dig ikke til at købe et eksemplar af bogen, skriver Redaktionen, som dog håber, at du ønsker at abonnere på Hvem Forsker Hvad – ligesom 2600 andre. Husk at skriv det ved din annonce!

Abonnementsprisen for Hvem Forsker Hvad 2005 bliver ligesom de tidligere år: **120 kr**

Forårsprogram 2005.

Tirsdag den 5. april 2005

Vores tur til Landsarkivet i Odense gik jo i vasken på grund af vejret. Vi har arrangeret en ny tur tirsdag den 5. april 2005.

Vi regner med en pris på 100. - kr., 50 kr. for transport og 50 kr. til arkivet pr. person v/ min. 20 deltagere.

Ny tilmelding er nødvendig, ligesom nye deltagere er velkomne. Leif Horsmark tager imod tilmeldinger og koordinerer samkørsel.

Mødetid kl. 1800 ved Lokalarkivet på Frederik III vej. Deltagere fra Middelfart, kl. 1815 på parkeringspladsen bag banegården v/"købmand Haller".

Mandag den 11. april 2005

Cand.mag. Jytte Skaaning, Odense

»Begravelseprotokoller og stolestade-registre «(FU). Arkivalier, som kan bruges som supplement til kirkebøger, især hvor disse mangler. Hvor findes arkivalierne, og hvordan kan de bruges af slægtsforskere? Der vil blive givet et eksempel fra et landsogn og et bysogn på Fyn.

MOLF's Aktivitetskalender 2005.

Alle møder afholdes mandage i Sognegården ved Middelfarts Kirke, Algade 3, Middelfart.

21. mar kl. 19.30: Foredrag v. Nils Aage Jensen. Nordenhuse: Om H. C. Andersen i anledning af hans 200-Års dag. Sognegården.

Maj 2005: Foreningens årlige forsommerudflugt. Dato og mål er endnu ikke lagt fast. Indbydelser udsendes senere.

Entré for ikke medlemmer pr. foredragsaften 20,- kr..

Historiens Dag

Den 22. maj, "Historiens dag", holder mange lokalarkiver åbent hus. Vær opmærksom på annoncer i bladene.

Seneste medlemsmøder

Medlemsmødet mandag den 14. februar 2005.

Det var en aften i medlemmernes tegn.

Medlemmernes 10. min., kunne meget vel blive en hel aften.

Gudrun Bøgedal fortalte levende om sin slægt og dens fortrædeligheder i det sønderjyske. Gudrun kunne fortælle hvordan og hvorfor familien flyttede nord for Kongeåen og de unges kamp for ikke at deltage i de store krige. Gennem grundig forskning, viser det sig, at familien stammer fra Fyn, det er en gren af den store Boe-slægt fra Helgnæs. Ved general-forsamlingen d. 14. marts, afslutter Gudrun sin fortælling.

Foredragsholder var vores medlem Kjeld Buhl. Hans tema " På kryds og tværs af anetavlen ", var en stor oplevelse. Ruth og og Kjeld Buhl har forsket i deres slægter i ca. 25 år og utallige er de aner der er fundet. Der står mange ringbind på reolerne i deres hjem. Det er en "Familiekrønike" af de mere spændende. Ruths familie stammer i hovedtrækkene fra Trekantområdet. Kjelds er i store grene Vendelboer, men for dem begge gælder det, at der findes personligheder imellem som f.eks. præster og militærfolk, hvilket gør, at der kan findes de mest utrolige oplysninger frem. Derfor kunne Kjeld føre os "på kryds og tværs" gennem Europa, fra Norge til Frankrig, Italien, Østrig og sågar måske også Ungarn, i slægtens spor. En rigtig hygge aften. Tak til Gudrun og Kjeld.

Medlemsmødet mandag den 10. januar 2005.

I medlemmernes 10 min. fortalte Kjeld Munch om Johannes Petersen Bitsch. Vi har før hørt Jesper Ratjen kommentere personen, men nu fik vi ham endelig sat på plads. Kjeld Munch ledte efter en Høker i København med det navn, så kom Jesper og fortalte ham, at i Kolding havde man en bordelvært af samme navn. Gennem en grundig efterforskning på ad-skillige arkiver, fandt Kjeld så ud af, det var een og samme person. Det er spændende at være slægtsforsker.

Fhv. seminarielektor Kaj Henningsen, Strib, gik "I farfars fodspor". Kaj Henningsens farfar var sanitetssoldat i Tyskland under første verdenskrig, hovedsagelig på Østfronten. Ved en tilfældighed kom Kaj Henningsen i besiddelse af over 100 breve, tegninger og fotografier, som hans farfar havde sendt fra fronten i Østpreussen i 1915, og det kan nok være han blev grebet af det. Han har været mange af de steder der var beskrevet i brevene og oplevet de mennesker og bygninger der er tegnet.

Det har været en kolossal stor, men spændende opgave, at forske i tingene og han er langt fra færdig, heller ikke med de videre planer. Yderligere information findes på hjemmesiden www.farfarsfodspor.dk. Igen en spændende aften i foreningen.

Medlemsmødet mandag den 13. december 2004.

Det var en spændende aften.

Først fortalte Vagn Rosenvold om, hvordan han gennem en præst i Føns, de Islandske Håndskrifter og nogle bekendte, kunne føre sin slægt, som består af præster og adelige, 3300 år tilbage. En stærk modsætning til aftenens foredrag.

Genealog, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik, København, Erik Kann, fortalte os, "Om at søge slægter udenlands".

Vi kender alt for godt en sætning i en folketælling der meddeler os, at han er født i Sverige eller i Holsten. Hvad gør man så?? Erik Kann gav os en række anvisninger på, hvordan vi ud fra danske kilder, kan komme videre. Ikke mindst er "den moderne tid", med internet og www adresser en stor hjælp og efter hans mening, uvurderlig, hvis man lærer sig at tænke forskning på en anden måde og derefter bruge den fagre nye viden. Igen et spændende foredrag.

Fotografi af Johannes Bitsch og hustru Bodil Hansen. Foto: Elleby & Türck

Gode og givtige adresser på internettet.

<http://www.brejl.dk> Det er Erik Brejls hjemmeside hvorpå han har lagt adskillige uddrag af tingbøger, fortrinsvis fra området her omkring. Disse uddrag kan frit downloades.

<http://www.johslind.dk> Der er Johs. Linds hjemmeside hvorfra der ligeledes frit kan downloades uddrag af tingbøger.

<http://www.haunstrup.dk/feldborg/genealogi/opslag>. Herfra kan der downloades Folketællinger, kirkebøger, fæsteprotokoller, skifter og tingbøger.

<http://www.sitecenter.dk/kkermit/hjemmeside> En hjemmeside med en masse oplysninger, bl.a. Udpantning i Ry, Kongelig befaling om folketællingen 1787 og 1801, fæstebønder, loven om "uægte" fødte børn, forordninger og love, Latinske ord, breve til Amtmanden, diverse fra Århus Stiftamt, om Skarprettere, forhold under krigen 1710-21, krigsskat 1711, reskripter, godsarkiver, Skanderborg Byfoged Skifter, Dybvad Gods Århus Amt, fæstebreve, skifter, selvejere ryttergodset, Ålborg Stift, Ribe Stift og Viborg Stifts Ægteskabsbevillinger.

Man kan også købe oplysninger på CD-er udover dem DDA sælger, nemlig på adressen:

<http://www.bnp.adr.dk/tingbog.html>

f.eks med følgende indhold:

Uddrag af Jyske Tingbøger ca. 12.000 A-4 sider samt også indeholdende:

Lensregnskaberne for Dronningborg 1610-1661

Silkeborg 1596-1661

Skanderborg-Åkær 1581-1660

Skanderborg-Åkær 1661-1667

Århusgård 1599-1660.

På vores hjemmeside findes der også mange gode internet adresser, som med fordel kan benyttes.

Prøv også at søge direkte på internettet, såfremt du har aner med navne, der ikke er –sen navne. Du finder måske hjemmesider og slægtsforskere, der forsker i din slægt. Det er ikke alle slægtsforskere der er medlem af en forening.

ANNO 1659. Bografiat

- 1. Den 2 Januarij fød Hansøn af Jøls 48
der gammel bleff plagen ifjeld aff Polarkrus, den
sid fand vilde med sin vogn brise til Linned.
- 2. eodem die felye or vridfrygtlige Dannequin,
de Paron Amund Niffand

ANNO. 1699.
født og fødte.

Nati et baptizati.

Dome VIII p. Trinit. 1699. bleff Omiss Jansen Den Jeps af Bie
Egteskand aff fr. Johan Philla Pastore til Wonjol et due
af Trinit. Nib Erffrasfens Sættre aff Bier Kirsten

... af Bier
... af Kiste
... af Jerro
... af Bionig, og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet
... af Bionig og Engalij vel kendet

F. M. Ad. Guldeman
f. M. Ad. Guldeman

Jey Friderita Hedewig Albertina
Mene Barons Nathiar Guldemaner (L.C.)

**NATI et BAPTIZATI,
DESPONSATI et COPULATI,
MORTII et SEPULTATI,
COMMUNIATI og andre latinske
udtryk fra kirkebøger og dokumenter.**

(Kilder: »Gammeldags tidsregning«. Hjælpefolder
nr.17, LAS, 1977 og
Heini Madsen:»Ordbog for slægtsforskere«(1998)

Gloser for slægtskab m.m.

Amita	faster
Amitini	søskendebørn
Avia / Avus	bedstemor / bedstefar
Commater	kvindefadder
Conjux	ægtefælle
Filia / filius	datter / søn
Filiola / Filiolus	lille datter / - søn
Frater	broder
Illegitimus	uægte
Infans	baby
Legitimus	ægte
Leva(-tor) / (-trix)	gudfader / -moder
Maritus	ægtefælle
Parentes	forældre
Pater	fader
Patrinus	gudfader
Privign(-a) / (-us)	steddatter / -søn
Puerpera	barselskone
Socer	svigerfader
Soceri	svigerforældre
Socrus	svigermoder
Soror	søster
Spons(ores)	forlovere
Sponsatus	en forlovet
Sponsa (-us)	brud (-gom)
Spurius / spuria	uægte født dreng / -pige
Susc(eptrix)	gudmoder
Test(es)	dåbsvidner, faddere

Uxor	hustru
Vidua (-us)	enke (-mand)

Kirkelige handlinger m.m.

Abs(olutio)	skrifte
Appellatus	kaldt, navngivet
Bapt(izatus)	døbt
Caemeterium	kirkegård
Conf(irmatus)	konfirmeret
Conf(irmandus)	konfirmand
Confirmatio	bekræftelse
Confitens	kommunikant, nadvergæst
Commonion, kommunion	deltagelse i nadveren
Copulatus	ægteviet
Copulation	vielse
Defunctus	afdød
Denatus	afdød
Desponsatus	trolovet
Humatus	begravet
In aedibus privatis baptizatus	hjemmedøbt
Inhumatus	begravet
Introductio	introduktion(Barselskonens første kirkegang 6 uger efter fødslen)
Levator / -trix	gudfader / gudmoder
Matrimonium	ægteskab
Mort(uus)	død
Nat(us)	født
Nomen	navn
Nomen impositum	givet navn
Nomin(atus)	navngivet
Nuptiae, (-tus)	vielse
Obiit / -o	han / hun døde
Proclama(tio)	lysning
Pub(lice)	offentlig, åbent
Publicatio	bekendtgørelse
Sep(ultus)	begravet
Templ(um)	kirke
Tincio	dåb
Tt, tt.	testes, vidner, faddere

Andre latinske udtryk

A(b)	efter
------	-------

Ab hinc	fra denne tid
Ab hoc mense	fra denne måned
Aetatis suæ	i en alder af
A(d) d(iem)	på selve dagen
A(nnus), (Anno)	(1) år(et)
Anno dei	år efter Kristi fødsel
A(nno) D(omini), A.D.	Herrens år
A(nno) Inc(arnationis)	år
Anno aetatis	persons aldersår
Ante	før
Ascensio	himmelfart
Assumptio	optagelse i himlen
Cras(tino die)	dagen efter
Cognomen	tilnavn
Dictus	kaldet, optalt
Die(s)	dag
Datum ut supra	samme dato
Die ut supra	samme dag
D. / D.ca / Dom(inica)	søndag
Die progrediente	den foregående dag
Die proximo	den næste dag
Die sequenti	den følgende dag
Dito / Do.	det samme
Domini	Herrens
Ejus(dem)	samme (samme måned)
Eodem die, eod.	samme dag
Et c(etera) / &c	osv.
E(x)	fra
Fest(um)	kirkelig festdag
Fol(ium), Folio	(på) blad (med 2 sider: #a og #b)
Grat(iarum)	taksigelsesfest
Hic, hoc	denne, dette
Hujus	denne, dette
Ibid(em)	samme sted
I(d) e(st)	dvs
Ipsa die	på dagen, netop den dag
Incarnatio	Jesus blev menneske
Infra	inden
Item	ligeledes

Kalenda	første dag i måneden
Lat(eris)	sum af sammentælling, som overføres til næste side
Locus sigilli, L:S:	seglets placering
Manu (mea) propria, m.m.p	med egen hånd
m.p.	skrevet med egen hånd
M.f.P.	med ført pen
M.p.P.	med påholden pen
Meus	min
Nat(alis dies)	fødselsdag
Nomine	ved navn
Octavia	7.de dag efter en fest
Pag(ina)	(på) side
Pervigilium	2den dag før en festdag
P.M., Pro Memoria	til (på)minde om
P(ost)	efter
Post(ridie)	dagen efter
Pridie	dagen før
Profestum	dag før festdag
Postfestum	dag efter festdag
Sanctus / Sct.	Hellig
Sc(il) = Scilicet	nemlig
Sive	eller
Solidum	det hele
Sollicitation	ansøgning
S.T. (Salve Titulo)	med forbehold af titlen (indledningsformular for at undgå at opregne en persons titler)
Supplicatio	bønskrift
Ut infra	som nedenfor
Ut retro	som foran
Ut supra	som ovenfor
Vide	se
Vid(elicet)	nemlig
Vigilia	dag / aften før festdag
Vulgo	også kaldet
Xtus, Xti	Christus, Christi
Æt(atis)	alder

»På krydstogt i kilderne« eller

»Bordelværtens dygtige sønner«

Vores medlem Kjeld Munch indledte vores januar-møde med ”10 min.” om en søgekæde gennem en række forskellige kilder med henblik på at fastslå identitet og tilhørsforhold i forhold til ”kartoffel-tysker-familien” Bitsch, for Johannes Bitsch, som var bordelvært i Kolding 1874-75. Da søgekæden omfatter så mange gode, generelle kilder og arbejdsgange, besluttede vi, KM og JR, at bringe en udbygget beskrivelse, som i mellemtiden yderligere øgedes:

1) Sådan begyndte historien

Kort før jul 1874 havde en Johs. Bitsch opsøgt rektor for »Vejle Amts højere Realskole i Kolding« for at få sin søn optaget der, fordi hr. Bitsch ikke syntes at undervisningen på Borgerskolen var tilfredsstillende for en dreng med hans søns evner og forkundskaber.

Selv om hr. Bitsch forsikrede, at han var mand for at betale skolepengene og derfor anså sig for lovmæssigt berettiget til at få sin søn optaget i en offentlig skole, svarede Rektor, at han normalt havde frie hænder til at optage elever, men at han i dette tilfælde først måtte spørge skolens Forstanderskab, hvis formand, byfoged Monrad, efterfølgende gik ud til hr. Bitsch og pålagde ham for fremtiden at indtage en meget tilbageholden stilling i byen og ikke oftere opsøge Rektor. Problemet var, at Johannes Bitsch siden sin ankomst til byen i september havde overtaget driften af byens bordel. Borgerskolen havde med megen betænkelighed optaget hr. Bitsch's to sønner, men endnu ikke mærket nogen særlig ulempe.

Brev i Kolding Gymnasiums arkiv. Refereret i »Koldingbogen 2000«.

Forstanderskabets protokol. LAN

Det bør her bemærkes, at bordeldrift i de større købstæder var anbefalet af Sundheds-kollegiet for at dæmme op for udbredelsen af kønssygdomme. De offentlige fruentimmere var nemlig ved politiets mellemkomst underkastet lægelig kontrol flere gange om ugen.

Byfogedarkiverne Litra G ”Politiforvaltning” kan have sager vedr. ”prostitution”.

2) Efter et lille år i Kolding solgte kommissionær og bordelvært Johs. Bitsch i juli 1875 sin ejendom til bordelvært Joh. Aug. Chr. Muusmann, og forlod atter byen.

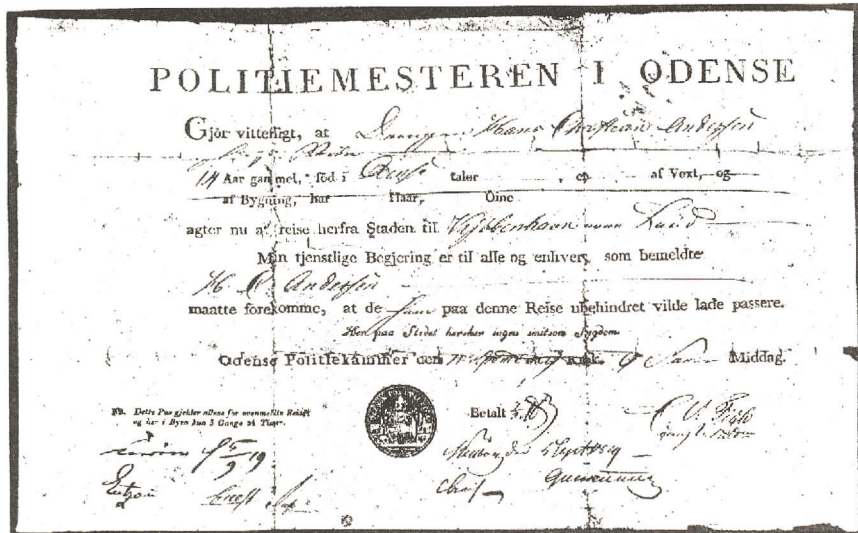
Kolding skøde- og panteregister bd.7. LAN (Filmkopi på Kolding Stadsarkiv).

Hvor var Johs. Bitsch med familie kommet fra? Hvorhen rejste de?

Fra 1600-årene skulle danskere have pas; selv ved indenlandske rejser. Fra omk. år 1800 førtes i købstæderne på rejseruten og navnlig i overfartsbyerne »pasprotokoller«. Her anførtes de rejsendes navne, stilling, hjemsted, signalement og rejsens mål. Nyudstedelser af pas blev også indført i protokoller. Det er de rejsende håndværkssvende, som præger protokollerne. Efter forordning 1828 skulle håndværkssvende have »vandrebøger«.

Byfogedarkiverne Litra G "Politiforvaltning" kan have "pasprotokoller" m.m.

Der er kun bevaret en pasprotokol fra Kolding Byfoged 1820-67. For prostituerede dog: 1868-1877. (For Vends herred er der bevaret pasprotokoller: 1812 – 1917 (LAO))

H. C. Andersens Rejsepas, da han forlod Odense

4. September 1819 forlod H. C. Andersen sit Barndomshjem. Rejsepas krævedes for enhver, der vilde passere et indenlandsk Færdland; dette er udstedt paa Afrijskegaden af Byfogeden i Odense og vares i Nyborg, Korsør og Kjøbenhavn. (H. C. A.s Stambog, Kgl. Bibliotek, [17].

Drengen H.C.Andersens rejsepas udstedt i Odense 4.sept.1819 for rejse til København over land; – med påtegninger i Nyborg og Korsør den 5.sept.1819.

Til- og afgangslister over personer, som flyttede til eller fra sognet førtes af præsterne i kirkebøgerne:

I købstæderne: 1814-1854 (Registreringen overgik herefter til Byfogeden (tyendeprotokol).

På landet: 1814-1854 (Registreringen overgik herefter til Sognefogeden (tyendeprotokol).

- Så her var heller ikke hjælp at hente.

3) Et skud i tågen:

Havde Johs. Bitsch deltaget i krigen 1864? Så var der en chance for, at han i 1876 havde ansøgt om en krigserindringsmedalje.

Der lå faktisk en ansøgning fra en Johs. Bitsch, f. 1835, som i 1876 var høker i Rådhusstræde i København.

Ansøgning om krigserindringsmedalje. RA

Spørgsmål.	Svar.
Endre Dees fulde Navn?	Johannes Bitsch
Hvilken Dag og Måned fødtes De?	den 8. November 1835
I hvilket Åar var De deltaget i Krigen?	1864
Hvilken Stilling (Kategori) havde De dengang?	I Batalion
Hvilket Forsyning, Bæredrag eller Væbne fik De?	1ste Kompagnie
Hvilket Nummer havde De?	224
Hvor og til hvilken Tid og ved hvilken Tid tog De del i Krigen?	fra den 30. April til den 18. Maj 1864 ved den 11. Division den 18. og 19. April 1864
Hvornår De som Militær eller som Adjudant?	Juni 1864
Hvor De indret i Krigen? Naar?	mai
Har De været som Forsyning? Naar og hvor?	først som Forsyning i 1ste Kompagnie
Hvor De været eller Ordningsforstander? Hvilket Nummer har Dees Forsyning?	mai
Har De været af De danske Besættelsesstyrker i Krigen?	mai
Hvilken af Dees nuværende Stilling?	Høker
Hvor har De nu Bopæl? (Såfremt De ikke boer i en Høker, Lejerhus, Gæstgæsthus eller lignet.)	Rådhusstræde N. 5.
Hvilken af Dees nuværende Bopæl?	Højensgade

Rådhusstræde
København

Deltagere i krigene 1848-50 og 1864 kunne i 1876 søge Krigsministeriet om en erindrings-medalje (som de selv skulle betale).
Rigsarkivet har ordnet de omk. 120.000 ansøgninger alfabetisk. Ved skriftlig henvendelse undersøger Rigsarkivet om der ligger en ansøgning fra en navngiven person og man kan få en kopi tilsendt.

“Bitsch” er en af de 290 **kartoffeltyskerfamilier**, som 1769-70 kom til Fredericia. (Familien Bitsch blev 1. maj 1760 modtaget på Fredericia rådhus sammen med 400 andre kolonister)

Der kendes 3 personer med navnet Johs. Bitsch i slutningen af 1800-tallet. Spørgsmålet er nu:

Er bordelværten fra Kolding identisk med høkeren i Rådhusstræde?

Kan vi finde noget, som kan hæftes til bordelværten som identifikation?

4) Tilbage til Kolding:

Skulle bordelvært Bitsch have sat sig spor i Kolding, som yderligere kan identificere ham, i den korte periode, han opholdt sig der?

Ja! Heldet står den kække bi.

I juli 1875 bliver en pige (uden navn) skrevet ind som født i Kolding Sct.Nicolai kirkebog. (Hun er blevet døbt andetsteds) Far: Johannes Bitsch Mor: Bodil Hansen Så fik vi oplyst navnet på bordelværtens kone!

Kolding Sct.Nicolai kirkebog. (Kopi på Kolding Stadsarkiv)

5) Hvad hed den søn, som gik i Borgerskolen i Kolding?

Der var to sønner: Johannes Bitsch og Valdemar Bitsch

Kolding Borgerskoles forsømmelsesprotokol. Kolding Stadsarkiv

Vi kender stadig ikke bordelværtens alder, så vi kan se om han er identisk med høkeren i København født 1835, men vi ved, at hans kone hedder Bodil Hansen og at de har 2 sønner: Johannes og Valdemar.

6) Lægdsruller er traditionelt gode kilder til at følge mænds flytten rundt. Kan vi finde Johs. Bitsch i en lægdsrulle? Vi skal kende en bopæl for ham i hans ”lægdsrullealder”. Vi véd, at han boede i Kolding 1874-75!

Almindelig værnepligt blev indført ved lov af 12. februar 1849.

Med kun ganske få undtagelser (f.eks. præster) blev alle **mænd indskrevet i lægdsrullen**

1849-1861: Fra 14 år til 37 år, hvorefter man blev slettet af rullen

1862: Fra 15 år til 37 år.

1863-1871: Fra 16 år til 37 år.

1872: Fra 18 år til 35 år.

Hvis bordelværten var = hokeren (altså født i 1835) ville han netop i 1849 være 14 år og blive indskrevet i rullen, men vi skal kende hans bopæl (lægd) på det tidspunkt; – og det gør vi jo ikke!

I 1875, hvor han boede i Kolding (lægd 275) var han 40 år og var derfor allerede **slettet af rullen** og sønnerne ville ikke være gamle nok.

Lægdsrullen gav da heller intet fund.

Lægdsrulle for lægd 275 (LAO)

7) Tilbage til hokeren i København:

Personer bosiddende i København må stå i vejviseren.

HURRA: En urtekræmmer Johannes Bitsch i Griffenfeldtsgade 11 St.!

Urtekræmmeren i Griffenfeldtsgade er måske (endog sandsynligvis) hokeren fra Rådhusstræde).

KRAKs Vejviser 1891 for København (LAO)

8) Folketællingen København 1890. Griffenfeldtsgade

Johs. Bitsch, 27 år, født i Frederikshøj

Anna Emilie Bitsch, 20 år, født i Kristiania

ØV: Konen hed ikke Bodil Hansen og der var ingen børn og urtekræmmeren er alt for ung.

FT 1890 København. RA (mikrofiche på LAO)

9) Står der andre med navnet "Bitsch" i de københavnske vejvisere?

"læge J.P. Bitsch med lægepraksis på Nørrebrogade 156"

Kan han give et spor?

KRAK Vejviser, for København, forskellige årgange (LAO)

10) En læge kan findes i en "embedsstat"

Efterfølgende klippet fra "Den Danske Lægestand, 1936, Fredericia Lokalhistoriske Arkiv.

Bitsch, Johannes. f 9 Jan 1866 i Kbh. S af Husejer Johannes B. og Bodil Hansen. Student 83 (I) Maribo Sk. Med Eks V 89 laud. — Kand Kbh Amtssgh F Febr 89 - Jan 90, Alm Hosp Febr - Maj 90, Dr Louises Børnehosp Juni - Nov 90, Kom Hosp Dec 90 - Sept 92. Assist Læge ved Ladegaarden Okt 92 - Marts 93. — Prakt Kbh fra Okt 92.

Gift 14 Sept 93 paa Frbg med Agnes Møller, f 18 April 1868 i Kbh. D af Rentier Frederik Moltke M. og Nathalie Hannicker.

En embedsstat er et bogværk med fortegnelse over personer med samme erhverv eller uddannelse. De findes både som ”historiske” embedsstater og embedsstater omfattende de levende på udgivelsestidspunktet. De udkom efterhånden i nye udgaver.

Der findes f.eks. embedsstater over læger, jurister, teologer, magistre, agronomer, forstfolk, fotografer, jernbanefolk, officerer, lærer, kunstnere og mange flere.

Forældrenes navne passer. Lægens fornavn ”Johannes” og hans alder passer til, at det er Johannes, som gik Borgerskolen i Kolding, der er blevet læge i København.

Sønnen må vitterligt have haft gode evner, så det var på flere måder godt, at familien kom væk fra Kolding. (En anden søn, Jens f. 1873 blev overretssagfører i København 1908.)

Men vi véd stadig ikke om høkeren i Rådhusstræde, som havde deltaget i krigen 1864 og bordelværten i Kolding er samme person.

11) Kan vi finde forældrenes vielse og derved få oplyst ægtefællernes aldre?

Mormonernes database: »Family Search« viste vejen:

Search (søg): Johannes Bitsch; Event (hændelse): Marriage (vielse);

Country : Denmark

Nr.40 i listen IGI (International Genealogical Index):

En Johannes Bitsch og Bodild Hansen var viet i Trinitatis, Kbh. (26.nov. 1863)

www.familysearch.org

12) Opslag i Trinitatis kirkebog:

Johannes Bitsch (28 år) og Bodil Hansen (27 år) viet. Dvs. Født i hhv. 1835 og 1836.

København Trinitatis kirkebog, viede 1863: LAS (Microfiche på LAO)

Af de 3 mulige Johannes Bitsch'er matchedes aldersmæssigt kun med ”høkeren” født i 1835. Høkeren og bordelværten var den samme person!

Bitsch-familien kan iøvrigt føres tilbage til den Johann Peter Bitsch, født 1731 i Reichenbach, som 1.maj 1760 sammen med 400 andre kolonister (senere kaldet ”kartoffeltyskere”) blev modtaget på Fredericia rådhus af præsident over fristaden Fredericia Hans de Hofmann. Familien blev bosat i Grønhøj; – på stedet hvor idag Grønhøj Kro ligger.

Nu var vi blevet meget klogere! – Men tingene har det med at udvikle sig:

På internettet spurgte en slægtsforsker til fødselsdag på sin bedstefars bror Johannes Bitsch, som havde været læge i København.

Det var lige, hvad vi nu kunne svare på, - og kontakten til en slægtning til bordelværten/høkeren/husejeren, som måtte være hendes oldefar, var skabt.

Oldebarnet havde et fotografi af sine oldeforældre: Johs. Bitsch og hstr. Bodil Hansen; Værsgo: Se side 6.

Kan fotografiet dateres? Ja! Så skal vi bruge et værk om fotografer i Danmark:

**Bjørn Ochsner: "Fotografer i og fra Danmark til og med år 1920", Bd. I-II Bibl. Central. Forlag 1986 (Står på folkebibliotekets læsesal).
Indeholder omtale af alle de fotografer, som forfatteren, som var overbibliotekar på Det Kgl. Bibliotek havde kendskab til. Deres firmanavn og funktionstid på forskellige adresser samt evt. medaljer m.m. nævnes. Oplysninger om dette på fotografiets for- og/eller bagside kan altså hjælpe til datering af et fotografi.**

Elleby & Türck 19.11.1896 – efter 1920: København Nørrebrogade 52 (under Elleby står: "1896-1907 i samarbejde med William Türck, se Elleby & Türck")

Fotografiet kan altså dateres til perioden 1896-1907.

Det var umiddelbart ikke så godt, for husejer/høker/bordelvært Johs. Bitsch Døde I 1886!

- Men der kan godt findes en naturlig forklaring på denne anakronisme. Portrættet fra Elleby & Türck er ikke et dobbeltportræt, men sammensat af to enkeltportrætter. Der er under alle omstændigheder tale om en sammenkopiering senere end optagelsestidspunktet. "Senere" kan lige så godt være år senere, som minutter eller timer senere.

Enken, Bodil Bitsch f. Hansen, kan ikke mindst i "klunke-tiden" (1880-1900), hvor nips og familiefotos i mængde skulle stå fremme, have ønsket sig et sådant dobbeltportræt som så tydeligt forbandt hende med sin afdøde mand, fremstillet. Sønnen Johannes, med bolig og lægepraksis i Nørrebrogade skulle bare gå få hundrede meter til Elleby & Türck efter denne julegave? til moderen.

(Slægtsforskeren bruger megen tid på sindrige spekulationer, - og hygger sig gevaldigt ved det!).

Middelbart Byarkiv

Byarkivet er lokalhistorisk værksted for Middelbart og Vejlbysogne. Her indsamles billeder, foreningsarkiver, arkivalier fra private og firmaer i området og meget andet. Herudover findes en meget stor kopisamling med bl.a. folketællinger, kirkebøger, pante- og skødeprotokoller, skifteprotokoller og brandtaksationer. Der er adgang for alle.

Byarkivet er åbent tirsdag kl. 18.30 – 20.30, torsdag kl. 13 – 16, fredag kl. 10 – 12 samt efter aftale. Lukket i juli. Adresse: Algade 18, 5500 Middelbart.

MV-TRYK a/s
Værkstedsvvej 28 . 5500 Middelbart
Tlf. 64 41 15 62
info@mvtryk.dk